

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Davida Hipšra, soudce Milana Podhrázkého a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobkyně: **Bc. K. H.**, zastoupená Mgr. Radimem Vašendou, advokátem se sídlem Horní 24, Frenštát pod Radhoštěm, proti žalovanému: **Ministerstvo obrany**, sídlem Tychonova 221/1, Praha 6, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 3. 2025, č. j. 3 Ad 5/2024-44,

t a k t o :

Návrh žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně, bývalá vojákyně z povolání, se žalobou domáhala zrušení tří vzájemně souvisejících rozhodnutí ze dne 1. 3. 2024, sp. zn. 296086/VP-11/OPM, ze dne 28. 3. 2024, sp. zn. 296086/VP-16/OPM a ze dne 28. 3. 2024, sp. zn. 296086/ODCH-17/OPM, kterými žalovaný podle zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vojácích z povolání“), zamítl námitky proti prvostupňovým rozhodnutím. Prvostupňovými rozhodnutími žalovaný zastavil výplatu výsluhového příspěvku žalobkyni a zamítl následné žádosti žalobkyně o výsluhový příspěvek a o odchodné.

[2] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 28. 3. 2025, č. j. 3 Ad 5/2024-44, rozhodl o podané žalobě tak, že zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 3. 2024, sp. zn. 296086/VP-16/OPM, a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ve zbytku žalobu zamítl. Rozsudek městského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost a navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[4] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodnil tím, že městský soud v dané věci vyslovil takový právní názor, který zcela odporuje dosavadní aplikační praxi stěžovatele a dosavadnímu výkladu příslušných zákonných ustanovení. Nejedná se tedy ve svém důsledku pouze o tento jediný konkrétní případ, ale předmětný rozsudek má výrazně širší dosah, neboť ovlivní i řadu dalších správních řízení, neboť stěžovatel je vázán zásadou předvídatelnosti a legitimního očekávání; je tak povinen dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných či podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly a musí tedy rozhodovat stejně. Ve svém důsledku by tak stav, kdy by nedošlo k přiznání odkladného účinku, přinesl hrozbu nemalé újmy finanční. Tato újma by podle stěžovatele znamenala nepoměrně větší újmu, než by vznikla žalobkyni přiznáním odkladného účinku. Stěžovatel je toho názoru, že se jedná o spor, v jehož rámci je nutno zachovat stav věcí tak, jak byl před vydáním napadeného rozhodnutí, neboť pokud by hypoteticky došlo v budoucnu v rámci soudního přezkumu ke zrušení či změně napadeného rozsudku, bylo by velice obtížné uvádět stav věcí do „původního stavu“; zejména pak by takové jednání bylo velice nepříznivé pro žalobkyni či obecně dotčené osoby, jichž se předmětné spory o výsluhové náležitosti týkají.

[5] Žalobkyně se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřila.

[6] Nejvyšší správní soud vycházel při posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti z následujících skutečností, úvah a závěrů.

[7] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Nejvyšší správní soud se již v minulosti zabýval otázkou, zda správní orgán může v řízení o kasační stížnosti podat návrh na přiznání odkladného účinku a zda může být jeho návrhu vyhověno, a to v usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006-49, č. 1255/2007 Sb. NSS: *„I správní orgán může navrhnout při podání kasační stížnosti, aby jí byl přiznán odkladný účinek, a to ze stejných důvodů jako žalobce (§ 73 odst. 2 a 4, § 107 s. ř. s.). Samotné podání kasační stížnosti, není-li ze zákona spojeno s odkladným účinkem či nebyl-li vysloven soudním rozhodnutím, nemá však na plnění povinností správním orgánem žádný vliv.“* Z usnesení rozšířeného senátu dále vyplývá, že zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, ač stanoveny shodně pro všechny stěžovatele (žalobce, osobu zúčastněnou na řízení, žalovaného), budou

pokračování

zjevně opřeny o jiné skutkové okolnosti podle toho, která z procesních stran je uplatní. S ohledem na samotný obsah stěžovatelova návrhu pak lze odkázat na závěry citovaného rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, podle nichž zruší-li krajský (městský) soud rozhodnutí správního orgánu, je jeho povinností pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vysloveným v pravomocném soudním rozhodnutí, a to bez ohledu na to, zda ve věci byla podána kasační stížnost. Nerespektuje-li správní orgán pravomocné soudní rozhodnutí a nepokračuje-li řádně v řízení, může se podle okolností jednat o nečinnost, proti níž se lze bránit podáním žaloby podle § 79 a násl. s. ř. s.

[9] Na základě uvedeného je zřejmé, že nemůže obstát argumentace stěžovatele, podle níž by měl být jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek, neboť v důsledku zrušujícího rozsudku bude povinen pokračovat v řízení a vydat nové rozhodnutí o námitkách žalobkyně, z něhož bude zřejmé, jakými úvahami se stěžovatel řídil a jak o námitkách konkrétně uvažil. Nejvyšší správní soud uvádí, že ačkoli existuje procesní rovnost mezi účastníky soudního řízení (žalobcem a žalovaným) co do práva obou obrátit se v případě nesouhlasu s rozhodnutím krajského (městského) soudu na Nejvyšší správní soud s kasační stížností, nemůže to v žádném případě znamenat, že procesy navazující na pravomocné rozhodnutí krajského (městského) soudu ustanou až do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti. Takový účinek podání kasační stížnosti nemá a ani mít nemůže, neboť kasační stížnost není řádným, ale mimořádným opravným prostředkem. Stejně jako účastník správního řízení nemůže samotným podáním kasační stížnosti vyloučit účinky právní moci a vykonatelnosti případného zamítavého soudního rozhodnutí, nemůže tak učinit ani správní orgán svou kasační stížností směřující proti rozsudku zrušujícímu. Je tedy zřejmé, že stěžovatelem tvrzené skutečnosti představují logický důsledek rozhodovací činnosti správních soudů a bez dalšího nemohou být důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[10] Rovněž nelze spatřovat hrozící vážnou újmu v možné existenci dvou rozhodnutí stěžovatele. Procesní situace, kdy žalovaný správní orgán na základě pravomocného rozsudku krajského (městského) soudu znovu vydá ve správním řízení rozhodnutí, které posléze nabude právní moci, následně či mezitím však Nejvyšší správní soud tento rozsudek krajského (městského) soudu zruší a věc mu vrátí k novému projednání, jistě není žádoucí. O žalobě je pak třeba znovu rozhodnout v souladu se závazným právním názorem kasačního soudu, což mimo jiné znamená „obživnutí“ původně zrušeného rozhodnutí správního orgánu (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Ans 3/2006-49). Tato obtížně řešitelná procesní situace však není bezprostředním ohrožením důležitého veřejného zájmu. Dodržení závazného právního názoru a v tomto důsledku pouhá hrozba existence dvou rozhodnutí ve stejné věci, včetně dvou protichůdných hmotněprávních rozhodnutí, nepředstavuje pro stěžovatele újmu dosahující intenzity požadované pro přiznání odkladného účinku (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS). Považovala-li by se pouhá hrozba existence dvou odlišných rozhodnutí sama o sobě za újmu, musel by být odkladný účinek přiznáván téměř ke každé žádosti správního orgánu, jehož rozhodnutí bylo krajským (městským) soudem zrušeno. Tento postup by odporoval smyslu a účelu zákonné úpravy a mohl by vést i k nerovnosti stran, tj. k porušení § 36 odst. 1 s. ř. s.

[11] K obecnému tvrzení stěžovatele, že v důsledku postupu v souladu s napadeným rozsudkem hrozí vážná újma právům žalobkyně či třetích osob, jichž se předmětné spory o výsluhové náležitosti týkají, Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek pouze v souvislosti s nepoměrně větší újmou na straně navrhovatele (zde stěžovatele). Není tedy přípustné, aby stěžovatel argumentoval hrozbou újmy, která se nevztahuje k němu, nýbrž k žalobkyni či ke třetím osobám, jež jsou na něm zcela nezávislé. Stěžovatel není v pozici, kdy by byl oprávněn v soudním řízení hájit zájmy jiných účastníků, a to zejména z toho důvodu, že jakožto správní orgán hájí zákonnost svého rozhodnutí, nikoliv partikulární zájmy účastníků správního řízení, o nichž svým rozhodnutím rozhodl. V této souvislosti lze připomenout povinnost nestrannosti správních orgánů při výkonu veřejné moci. Pokud by bylo přípustné, aby správní orgán hájil v soudním řízení zájmy účastníků správního řízení (ať již by tito měli postavení účastníků soudního řízení, osob zúčastněných na soudním řízení, či se soudního řízení vůbec neúčastnili), přestal by být nestranným vykonavatelem veřejné moci (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 10. 2008, č. j. 1 As 79/2008-105).

[12] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že pokud stěžovatel argumentuje hrozbou „nemalé finanční újmy“, tuto újmu nijak konkrétně nespecifikuje ani neuvádí, komu tato újma podle jeho názoru hrozí.

[13] Ze shora uvedeného vyplývá, že v posuzované věci nebyly splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyžadované v § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku zamítl.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. června 2025

David Hipšr
předseda senátu